

LÆRER:

JEG KAN IKKE VÆRE I FOLKESKOLEN, SOM DEN SER UD NU

Da klokken ringede ud på sidste skoledag, markerede den også afslutningen på Nils Bomholts tid som lærer på Holme Skole i Aarhus. Den nu tidligere lærer har søgt orlov, fordi han ikke længere oplever at kunne være den slags lærer, han gerne vil være.

TEKST & FOTO Cecilie Winding

Nils Bomholt har gennem sine 18 år i folkeskolen gået til lærergerningen med en idé om, at den glæde og nysgerrighed, han selv har for natur- og håndværksmæssige fag, skulle gives videre til eleverne. Men topstyring fra ministeriet og regelsæt for, hvilke emner, test og undervisningsforløb eleverne skal igennem, sætter i stigende grad begrænsninger for den undervisning, Nils Bomholt gerne vil praktisere. Og nu er han nået til et punkt, hvor han er nødt til at sige fra.

“NÅR KVALITET SKAL MÅLES I ANTALLET AF 12-TALLER I MINISTERIELT TILRETTELAGT FORLØB ELLER ANTALLET AF KORREKTE SVAR I EN MULTIPLE CHOICE PRØVE, SÅ BLIVER LÆRINGEN ALT FOR FIRKANTET.”

Nils Bomholt, Lærer

“Jeg er selv blevet vist naturen og synes, det var fedt, når jeg måtte rode med maskiner og træ. Som lærer vil jeg gerne give vores unge mennesker nogle af de samme gode naturoplevelser og vise dem glæden ved at bygge og skabe ting med hænderne. Og det er de rammer, som jeg kan se helt klart ændrer sig,” siger Nils Bomholt.

Den 47-årige lærer har altid tænkt, at han skulle arbejde for folkeskolen, som i hans optik er en af de vigtigste samfundsinstitutioner. Men når kvalitet skal måles i antallet af 12-taller i ministerielt tilrettelagt forløb eller antallet af korrekte svar i en multiple choice prøve, så bliver læringen alt for firkantet mener Nils Bomholt.

“Jeg har elever, der kan score 12 i biologi, men som faktisk ikke har noget ønske om at komme ud i naturen. Eleverne kan godt læse op til den fælles

faglige prøve, men de vil egentligt godt være fri for at komme derud, for det kunne jo være, der var en myg, som stak. Det kan også være, det lugter grimt, hvis eleverne overhovedet sanser det. Og det er der, jeg tænker, at vi fejler,” lyder det fra Nils Bomholt.

“JEG HAR IKKE NOGET IMOD DET STORE FOKUS PÅ DEN VIDENSKABELIGE DEL, MEN HVIS DET LIGEFREM DRÆBER GLÆDEN VED NATUREN, SÅ ER DET MISFORSTÅET.”

Nils Bomholt, Lærer

Som lærer har Nils Bomholt altid tænkt, at han skulle give eleverne oplevelser og vække deres nysgerrighed, så de fik lyst til at lære og fordybe sig. Men de stadig flere og mere præcise mål, tilrettelagte undervisningsforløb, elevplaner, kvalitetsrapporter, uddannelsesplaner og nationale test har fundamentalt ændret på både hans og fagenes mulighed for at skabe den slags undervisning.

“Jeg har lige lukket og slukket med en 4. klasse, og det er tankevækkende, at de stadigvæk har en umiddelbar lyst til at lege og lære. De tør stadig lave noget ud fra fantasien og tro på deres egen fantasi. Men når jeg kommer op i 7., 8. og 9. klasse, bliver eleverne så fokuserede på at løse opgaverne for at tilfredsstille systemet eller mig som lærer. Karaktererne bliver deres hovedfokus, og de bliver strategiske i stedet for nysgerrige,” siger han og fortsætter:

“Det motiverer eleverne at få karakterer, fordi vi har fortalt dem, at det er så vigtigt. Men jeg mener, det er en uheldig motivation at have. Jeg vil meget hellere have elever, der siger ‘Wauw!, jeg har oplevet noget nyt i dag!’, eller som ser noget med nye øjne, fordi de har fået tilegnet sig noget viden. Jeg motiveres ikke af at fortælle eleverne, hvordan de får 10 i stedet for 7 næste gang. Og det er desværre derfor, at folkeskolen og jeg nu skal holde en pause fra hinanden for et stykke tid.”

Sadler om

Før sommerferien sidste år stod det klart for Nils Bomholt, at det var mere problematisk end som så med den samlede naturfagsprøve. Særligt det store fokus på den boglige frem for den praktiske del bekymrede ham. ►

“Jeg har ikke noget imod det store fokus på den videnskabelige del, men hvis det ligefrem dræber glæden ved naturen, så er det misforstået. Det eneste rigtigt slemme, der kan ske for mig som lærer, er, hvis der er elever, som går ud folkeskolen og tænker ‘så slap jeg da for det fag’. Så har jeg klaret det rigtig dårligt. At eleverne er blevet mere begejstrede for noget andet, er helt okay, men det går ikke, hvis vi ligefrem får suget begejstringen og glæden ud af vores elever,” lyder det bekymret fra Nils Bomholt.

Særligt testregulativerne og prøveafviklingerne, mener Nils Bomholt, har en negativ indvirkning på elevernes glæde ved skolen og skolens fag generelt. Derfor var det også klart, at en folkeskole, som styres stramt efter tid og mål, på nuværende tidspunkt ikke er et sted for Nils Bomholt.

DET ER ÆRGERLIGT, AT ETHVERT POLITISK FORSLAG SKAL LØSES MED EN ØKONOMISK NUL-LØSNING, HVOR DET ER SKOLERNES EGET ANSVAR AT FINDE DE NØDVENDIGE FAGLOKALER OG FACILITETER.

Nils Bomholt, Lærer

“Da jeg startede som lærer, havde jeg havde en idé om, at jeg kunne give min begejstring for naturfag videre til eleverne. Men vilkårene til at kunne gøre det under frie rammer eksisterer ikke længere. Min mulighed for at gøre det på den måde, jeg trives med, er blevet indskrænket. Og det er vel i bund og grund det, der gør, at jeg ikke kan være folkeskolelærer på nuværende tidspunkt,” fortæller Nils Bomholt.

Både elever og kollegaer har kærligt skældt Nils Bomholt ud for at stoppe,

NILS BOMHOLT

- Færdiguddannet i år 2000 og har været underviser i 18 år
- Har undervist på Elsted Skole, Risskov skole, Tilst Skole og Holme skole
- Underviser i biologi, geografi, historie, samfundsfag, håndværk og design (sløjd), svømning, idræt

og de har svært ved at forstå hans valg. Nils Bomholt forklarer eleverne, at det selvfølgelig ikke har noget med eleverne og deres klasse at gøre. Men at han oprigtigt har haft det svært med den måde, han har kørt dem igennem skolen, de seneste år.

Tænk skole anderledes

Nils Bomholt tror, vi skal tænke skolen, fagene, skemaopsætningen anderledes, hvis vi reelt vil skabe en bedre folkeskole.

“Jeg har elever som stejler, når der står biologi på skemaet, og jeg insisterer på, at der lige er sket noget i samfundsfag, som er vigtigt, vi skal snakke om. Så hænger verden ikke sammen for dem. Og ønsker man nogle timer i sammenhæng eller en bus til udflugt, så er det spækket med forhindringer på vejen,” lyder det fra ham.

Både timebyt med kollegaer, tilbagebetaling af lånte timer og vikarplaner er ifølge Nils Bomholt et administrativt cirkus, der allerede sætter en stopper for gode intentioner, før de er begyndt. De logistiske udfordringer fører til, at han mange gange har konstateret, at de gode ideer ikke blev udført i det her skoleår.

“Nogen trives med stringente skemaer, hvor tysk, dansk og matematik ligger helt fast hver uge. Det gør jeg bare ikke. Jeg trives derude, sammen med ungerne

i en eller anden form for fællesskab, hvor der foregår noget, vi er fælles om. Om det så er, at vi bygger en sæbekassebil eller pels er en ræv,” lyder det fra Nils Bomholt.

“JEG VIL ØNSKE OG HÅBE, AT DER BLIVER MULIGHED FOR NOGLE RAMMER I FOLKESKOLEN, SOM JEG KAN SE MIG SELV I IGEN,”

Nils Bomholt, Lærer

Han havde håbet, at reformen ville gøre folkeskolen til en dynamisk helhed i stedet for en skemalagt undervisningskasse. Generelt mener Nils Bomholt, at der var mange gode ideer i skolereformen, men at der manglede midler, hvis den skulle have været en succes. Han synes, det er ærgerligt, at ethvert politisk forslag skal løses med en økonomisk nul-løsning, hvor det er skolernes eget ansvar at finde de nødvendige faglokaler og faciliteter.

“Helle Thorning fortalte om Peter, der lavede fuglekassen og gik over og lavede maden i hjemkundskab. Og det er en smuk og fin historie, den er bare så langt væk fra den administrative og økonomiske virkelighed, som vi står i til hverdag,” siger Nils Bomholt og fortsætter:

“Lige om lidt bliver det en politisk dagsorden, at børn er for lidt ude i naturen. Men politikernes automatiske svar er, at så må vi gøre det til et prøvfag. Eleverne skal derfor vælge enten madkundskab, håndværk og design eller musik, også må de aflægge en prøve, for så kan eleverne finde ud af, at vi mener det alvorligt. Men er det virkelig det, vi vil bruge som parameter for, at få vores unge til at holde af musik, naturen og kunst?”

Nils Bomholt tager foreløbigt orlov fra lærergerningen. Han har købt et hus i et landsbysamfund, hvor han skal udvikle sine håndværksmæssige kompetencer og se, om han trives væk fra storbyen. Lige nu ved han ikke, om hans næste job er som naturvejleder, håndværker eller kassedame i Brugsen. Det må tiden vise, griner Niels Bomholt.

Hvis man spørger Nils Bomholt, om han håber, at han kommer tilbage til folkeskolen, falder svaret prompte:

“Jeg vil ønske og håbe, at der bliver mulighed for nogle rammer i folkeskolen, som jeg kan se mig selv i igen,” slutter han. ●